Nᴿᴿ 59.

# KURYER LITEWSKI.

*w Wilnie w Piątek dnia* 16 *Maja v. s.* 1830 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

*Sankt-Petersburg dnia 8 maia.*

Cesarz Jegomość d. 3 maia po południu o godzinie 9tey, oraz tegoż dnia o godzinie 10tey i Wielki Xiążę Michał Pawłowicz, w pożądaném zdrowiu przybyli do miasta *Pskowa*, i po zmianie koni raczyli wyiechać w dalszą podróż.

D. 3 maia o pół do czwartey z południa, Nayjaśnieysza Cesarzowa Jeymość, w pożądaném zdrowiu przybyła do *Narwy* i po zmianie koni, raczyła ztamtąd wyiechać drogą do *Dorpatu*. Przeieżdżaiąc mimo cerkwi Znamieńskiey Nayjaśnieysza Pani ucałowała Krzyż ś., poczém raczyła zaiechać do Juwalskiego wodospadu i oglądać go. Nayjaśnieysza Pani uszczęśliwiła tuteyszych mieszkańców przyięciem od nich chleba i soli.

D. 4 maia Cesarzowa Jeymość, z iadącym przy Nayjaśnieyszey Pani orszakiem, o godzinie 8mey wieczorem w pożądanym stanie zdrowia przybyła do *Dorpatu*. (*G. S. P.*).

—Cesarz Jegomość, obeyrzawszy d. 2 maia zrana, przysposobioną iuż w porcie Kronsztadzkim flotę, tegoż dnia wnocy o 12tey raczył wyiechać z *Peterhoffu* do *Dyneburga* i przybył szczęśliwie do tego miasta, 4 maia o godzinie 6tey wieczorem, i znalazł iuż w niém Jego Cesarską Wysokość Jenerała Inspektora Inżenierney części.

Tegoż wieczora, 4go maia, Jego Cesarska Mość raczył oglądać roboty twierdzy, i będąc z nich bardzo zadowolony, raczył oświadczyć zadowolenie Swoie maiącemu zwierzchność nad robotami Jenerał-maiorowi inżenierów *Klemence*, poczém Jego Cesarska Mość raczył przyymować P. Jenerał-Gubernatora Xiążęcia *Chowańskiego*.

D. 5 maia Cesarz Jegomość raczył słuchać w Dyneburskiey cerkwi Soborney mszy ś., a o godzinie 11tey znaydować się na przeglądzie woysk, w *Dyneburgu* rozłożonych, mianowicie: podchorążych, znayduiących się w szkole 1szey brygady saperów, batalionow 1go saperów i 1go odwodowego saperów, półków brygad 1szey i 3ciey pieszey dywizyi 2giey i pociągów. Nayjaśnieyszy Pan, będąc nader zadowolony z tych woysk i ze zwierzchników nad niemi, raczył oświadczyć zupełne Swe zadowolenie. Po czém Nayjaśnieyszy Pan oglądał szpital woyskowy i znalazł we wszystkich częściach iego zupełny porządek i ochędóztwo.

D. 6 po zmianie straży, Jego Cesarska Mość, razem z Jego Wysokością, zamierza wyiechać z *Dyneburga* do *Warszawy*. (*R. I.*)

*Sankt-Petersburg dnia 9 maia.*

Przez naywyższy ukaz pod dniem 18 kwietnia, Sanktpetersburski Woienny Jenerał-Gubernator, Jenerał piechoty *Essen*, mianowany Członkiem Rady Państwa. (*G. S.*)

— JW. Wice-Kanclerz' *Nesselrode*, wyiechał z *St-Petersburga*, d. 6 maia zrana, udaiąc się do *Warszawy*.

— Przez naywyższe dyplomata pod dniem 21 i 29 kwietnia, Cesarz Jegomość raczył ozdobić wielkim krzyżem orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klassy, jenerała-porucznika *Ditrichsa* 1go, naczelnika artylleryi garnizonów okręgu inflantskiego; Jenerał-maiora *Murawjewa* 1go, znayduiącego się przy Wodzu Naczelnym 2giey Armii; oraz rzeczywistych radców stanu, *Sorokuńskiego*, gubernatora cywilnego Bessarabskiego i *Fontona*, należącego do ministeryum spraw zewnętrznych.(*J.d.S.P.*)

— Przez Naywyższe ukazy do Rządzącego Senatu, z d. 11 kwietnia, podniesieni zostaią do stopni: Radzcy Kollegialnego, Radzcy Dworu: Doktor powiatowy białostocki Konstanty *Rawene*, Nauczyciel ięzyka łacińskiego w Gimnazyum Kijowskiém Jan *Pilankiewicz*, Doktor powiatowy Kiiowski Marek *Magazyner*; 8mey klassy, Radzcy honorowi, Skarbni powiatów: Latyczewskiego (Podol. gub.) Paweł *Lewicki*, Sieńskiego (Mohil. gub.) Teodor *Puchowski*, Owruckiego,(Wołyń. gub.) Stanisław *Dobiszewski*, Sokolskiego (Biał. obw.) Jan *Nowiński*. (*T. P.*)

*Odessa dnia 30 kwietnia*

W żydowskiey szkole odeskiey, znayduiącey się w domu obywatela *Sarnieckiego*, położonym przy ulicy ryszeliiewskiey, w dniach: 21, 22 i 23 teraźnieyszego kwietnia, odbywał się examen. Uczniowie byli examinowani z lekcyy klass początkowych i czterech klass, stanowiących szkołę, a mianowicie: z czytania rossyyskiego i niemieckiego, z objaśnieniami i tłumaczeniem w obu ięzykach; z arytmetyki, grammatyki powszechney, oraz z grammatyk: rossyyskiey i niemieckiey; z początkowych zasad ięzyka francuzkiego, z jeografii, retoryki i buchhalteryi. Examen z przedmiotów, wykładanych w ięzyku hebrayskim, tudzież z nauki wyznania Moyżeszowego, odbywał się w każdey klassie, tychże dni, po obiedzie.

W ciągu tych trzech dni, zbierało się na ten examen wiele publiczności, i pominąwszy tu ogólney pochwale, na iaką uczniowie zasłużyli, godném iest szczególney uwagi to, iż cały kurs nauki, który nie dłużey trwał, iak 4 miesiące, bynaymniey nie został uszkodzonym z przyczyny półroczney przerwy, do którey powod dało morowe powietrze, oraz święta żydowskie, wydarzone między pierwszém a drugiém zamknięciem domów w *Odessie*.

Dnia 23 kwietnia, JW. Jenerał-Gubernator i P. Naczelnik miasta, obecnością swoią zaszczycili examen klassy 4tey, i słysząc gruntowne i trafne uczniów odpowiedzi, nieiednokrotnie oświadczali swoie zadowolenie. JW. Jenerał-Gubernator sam zadawał takoż kilka pytań uczniom, mianowicie z jeografii, i kazał im kreślić na tablicy karty ieograficzne; co też było wykonywaném z wielką dokładnością.

Główna przeszkoda, którą tey szkoły założycielom trzeba było pokonywać, zawierała się w nieukontentowaniu wielu żydów, którzy w swoiém zgromadzeniu obudzili powstawanie przeciw coraz większemu między nimi rozszerzaniu oświaty europeyskiey; teraz, dzięki staraniom dobroczynney Zwierzchności! ta przeszkoda, oraz wszystkie usiłowania przyiaciół ciemnoty zostały zniweczone. Żydzi, niekontenci z zaprowadzoney nowości, w odezwach swoich na tém się zasadzali, iż założenie edukacyyney szkoły dla ich dzieci, iako zupełnie przeciwne ich starodawney wierze, może ią zachwiać; ale rząd rossyyski, znany ze swoiey tolerancyi, i zarówno się troszczący o wszystkie podległe sobie ludy, bez względu na różnicę ich religii i obyczaiów, w tym takoż razie pokazał swoię oycowską pieczołowitość, pogodziwszy fundamentalne ustawy żydów z potrzebami teraźnieyszego oświecenia: w odeskiey szkole żydowskiey, oprócz wszystkich wyżey wspomnianych przedmiotów, szczególną uwagę zwrócono na naukę wyznania Moyżesza i xiąg uświęconych dla potomków Izraela.

Sprawiedliwość wymaga wspomnienia tu, iż większa część uczniów odznacza się dobrą moral-

nością i wzorową pilnością; dway zpomiędzy nich iuż zaymuią mieysca adjunktów teyże szkoły, do którey, trzema laty pierwey, weszli nie znaiąc nawet pierwszych zasad tych wiadomości, których teraz innym udzielaią.

Na zamknięcie tey rzeczy, nie podobna nie wynurzyć żalu, iż wielu z rzemieślników Chrześcian, a mianowicie Niemców, z zastarzałego a nieprzebaczonego w naszych czasach, uprzedzenia, nie chce do siebie przyymować młodych Żydów, którzy oświadczaią chęć zaymowania się u nich rzemiosłami różnego rodzaiu. Lecz uprzedzenia nie są długotrwałe, i mamy nadzieię, iż wkrótce i ta ostatnia upadnie zawada, która nieco opóźnia u nas cywilizacyą żydów, pod wszystkiemi uważaną względami. *Lista uczniów, którzy się odznaczyli na examinie*: Jonasz Königszac, Wilhelm Toporow, Samuel Karfunkel, Ekiban Rozen, Joachim Tarnopol, Abraham Edelberg, Salomon Barmans, Moyżesz Hochman, Mendel Bardak, Hirsz Szalite.

— Od dnia 12 kwietnia do 24, przybyło 68 okrętow; wszystkich, od czasu otworzenia żeglugi w roku teraźnieyszym, przybyło 58 okrętow. Odeszło 239, a wszystkich, od rozpoczęcia żeglugi tegoroczney, wypłynęło 257 okrętow.

— Od dnia 9 kwietnia do 30, weszło do naszego miasta 1,005 podwod, na których przywieziono 4 782½ czetwierti pszenicy.

— W piątek, dnia 2 maia, dyrekcya teatru ma zamiar wystawić nową operę włoską, we dwóch aktach, pod nazwaniem: *Czekina*, z muzyką *Zenerallego*. (*J. d' Odes.*)

---

*Kiszeniew dnia 21 kwietnia.*

Morowe powietrze, tato klęska, która przez 8 miesęcy trapiła obwod Bessarabski, zostało wreszcie, dzięki Nayważszemu! zupełnie zatamowaném; a dnia 15 t. m. ostatni środek, skutkiem naywyższego zezwolenia przedsięwzięty, ogólne oczyszczenie, skończyło się razem z ostatnim terminem kwarantannowym. Tegoż dnia, miasto *Kiszeniew* zostało otworzone, zdięto kordony po całey Bessarabii, a mieszkańcy w serdeczném uniesieniu śpieszyli za miasto nasładzać się przyiemnością wiosny i swobodności. Dnia 17go, w dniu Narodzin Jego Cesarskiey Wysokości, Następcy i Wielkiego Xięcia Alexandra Nikołajewicza, uroczystość ta obchodzoną była w sposób nayokazalszy: po skończeniu mszy ś. w cerkwi katedralney, dziękczynne modły odprawił Nayprzewielebnieyszy *Demetriusz*. Biskup Kiszeniewski i Chocimski, na placu mieskim, pod otwartém niebem, w assystencyi całego duchowieństwa tuteyszego, w obecności urzędników woyskowych i cywilnych, tu się znaydujących, oraz pośród licznego zgromadzenia mieszkańców, wszelkiey płci i wieku, którzy się zewsząd ochoczo zbierali. Arcy-Pasterz miał stosowną do tey okoliczności mowę, po którey były zaniesione do Dawcy wszelkiego dobra modły za zdrowie i długie lata Jego Cesarskiey Mości, Jey Cesarskiey Mości, Jego Cesarskiey Wysokości Następcy, oraz całey Nayiaśnieyszey Familii Cesarskiey.

Tegoż dnia, JW. Jenerał porucznik *Zass* zaprosił na obiad wyższe duchowieństwo, urzędników woyskowych i cywilnych, oraz szlachtę, przy czém wznoszono toasty za zdrowie Cesarza Jego Mości, Jego Wysokości Następcy i całey Nayiaśnieyszey Familii Cesarskiey.

Wieczorem, całe miasto było oświecone, a P. Jenerał Zass dał bal świetny. (*J. d' Od.*)

---

**Królewstwo Polskie.**

*Warszawa dnia 19 maia.*

JW. *Cziczerin*, ienerał adiutant, tudzież Fligiel adjutant N. PANA *Buturlin*, przybyli do Warszawy. Przybył także urzędnik klassy 5tey *Bryskorn*, a przy nim Bioro Sekretaryatu.

— Jeden z tuteyszych obywateli maiący lat 75, widząc onegdey olbrzymkę znayduiącą się na *Nalewkach*, zapewnia, że około roku 1762, Augustowi III przywieziono na pokazanie dziewkę 25 letnią, ze wsi *Parycze* pod *Bobruyskiem*, która ieszcze była wyższą od teraz obecney w Warszawie. Król kazał iey dawać wszelkie wygody, mieszkała w Raytszuli przy Saskim ogrodzie, gdzie ią każdemu widzieć było wolno; ale bardzo tęskniła do domu; odwieziono ią, lecz niedołęchawszy umarła w *Hłusku*. Gdy *Stanisław August* roku 1787 znaydował się w *Kaniowie*, pokazano mu dziewkę 18letnią, mieszkaiącą w *Traktanirowie*, która była wyższą od naywyższego królewskiego hayduka; a jey oyciec był tak niski, że gdy stanął przy córce, głowa iego znaydowała się przy iey biodrze.

— W *Radomskiem* prawie codziennie deszcz pada; w wielu mieyscach żyto zupełnie wymokło.

— Po zgłoszeniu się kilku kmieci *Kuiawskich* o nabycie maiętności *Hamlin*, znowu kilkunastu kmieci zgłosiło się o nabycie różnych folwarkow rządowych. (*K. 11.*)

— *Melitele*, Noworocznik E. *Odyńca*, wyydzie z druku tego iszcze miesiąca. Będą tam poezye *Zaleskiego Bogdana*, *Mickiewicza*, *Witwickiego*. Ostatni napisał do tego Noworocznika wiersz na cześć *Woronicza*, którego wizerunek ma bydź załączony.

— JPan *Voerlitzer*, Fortepianista pokoiowy N. Króla Pruskiego, da się po raz 3ci słyszeć w przyszłą środę w Teatrze Narodowym. (*G. W.*)

---

**Francya.**

*Paryż dnia 4 maia.*

(z Gazety Warszawskiey).

Dnia 19 kwietnia zawinął do *Genui* statek woienny Tunetański. Dowódca iego, *Reis-Mohammed*, oświadczył, iż w *Algierze* wszyscy mieszkańcy są pod bronią, lecz mocno się obawiaią wypadku woyny.

Mniemaią, iż korpus odwodowy pod Jenerałem *Montesquiou-Fezensac* wsiądzie także na okręty, i uda się wkrótce za głównym korpusem wyprawy.

*Gazeta Francyi* pisze, iż gdy trzy Mocarstwa zaręczyły pożyczkę 60 milionów franków dla Grecyi, przeto Xiążę *Leopold* nie będzie iuż wstrzymywał się od przyięcia udzielney władzy nad tym kraiem. Wiadomość tę posłano mu przez wyprawionego ztąd gońca.

Zaprzeczaią teraz doniesieniu, iż brygada Jenerała *Schneider* w Morei ma bydź powiększona.

Niektóre Dzienniki tuteysze donoszą, iż Oyciec S. popadł w taką słabość, która wzbudza obawę o życie iego. Wiadomość ta iest bezzasadną. Można było wprawdzie uważać, iż ieden z Prałatów pomagał Oycu S. podczas nabożeństwa w pierwsze święto Wielkanocne, lecz przyczyną tego była podagra w kolanie.

W zeszłym miesiącu podano znowu 55 prośb tyczących się wynagrodzenia Emigrantów, a z dawnieyszych uznano 152 i do xięgi długów narodowych wpisano. Całkowita ilość przyznanych dotąd takowych żądań wynosi kapitału 816,301,755 franków, czyli wieczystey prowizyi 24 milionów 489,221 franków.

P. *Duchattelier*, który, iak wiadomo, wynalazł proszek zastępuiący tabakę, został uwolniony wyrokiem sądowym od zaniesioney przeciw niemu skargi ze strony skarbu.

Niedawno smutny przypadek pozbawił życia kilka osób. Jenerał Angielski *Nugent*, w czasie przeiażdżki trzymał cugle na pochyłości drogi w *St-Germain-en-Laye*. Zbiegały się konie; Jenerał wypadł z poiazdu, i natychmiast życie zakończył. Konie w dalszym pędzie uderzyły o drugi iadący poiazd, połamały go i wywróciły, a siedzące w nim osoby podobnież życie utraciły.

Pan *Bouchereau* wydał w *Bordeaux* pismo o skutkach zimy tegoroczney na winnice. Twierdzi, iż tak zostały uszkodzone, że następny zbiór wina będzie prawie żadnym, a ieszcze dwa przyszłe będą bardzo mierne.

Donoszą z *Tangeru* pod dniem 6tym kwietnia, iż syn pewnego dyplomatyka europeyskiego przybył tam z *Gibraltaru* celem udania się do *Fez*. W Bulgaryi grassuie morowa zaraza.

---

**Anglia.**

*Londyn dnia 4 maia.*

(z Gazety Warszawskiey).

List z *Carracas* pod d. 14 marca wyraża: „Kommissarze wysłani od rządu w *Bogota*, celem

układania się z teraźnieyszymi naczelnikami wenezuelskimi, przybyli do *Merida*; lecz ztamtąd nie chciano ich daley puścić. Wyiechało ztąd trzech Kommissarzy, którzy mają się z nimi naradzać. Bardzo przykre teraz są czasy; słychać tylko o wygnaniach i prześladowaniu; urzędnikom odebrano połowę pensyi; a na domiar nieszczęścia, głód nam zagraża; rolnicy bowiem są oderwani od uprawy ziemi, i do Walencyi, iako milicyanci posłani. Słowem: kray przedstawia wszędzie naysmutnieyszy widok; oby nam Opatrzność prędko zesłała oswobodziciela. Słychać, iż *Bolivar* nie przyiął wprawdzie ofiarowanego mu dożywotniego prezydentowstwa, lecz dla dobra swoich ziomków przyiął tymczasowie dostoyność Prezydenta."

List z *Buenos Ayres* donosi o śmierci Jenerała *Quiroga*, który roku 1820 ogłosił naypierwiey konstytucyą hiszpańską na wyspie *Leon*.

— *Dnia 5* —

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Ogłoszone na dzień 3 b. m. powtórne odczytanie bilu, względem usamowolnienia żydów i oswobodzenia handlu piwnego, zwabiło mnóztwo ludzi na galeryą izby niższey. Zaraz przy zagaieniu głosowano, względem bilu prywatnego, a stosownie do zwyczaiu przy głosowaniu, wszyscy nienależący do składu izby, powinni się oddalić. Stało się teraz podobnie, lecz tak wielki był tłok, że na galeryi zostało kilka trzewików, kapeluszy, rękawiczek, a nawet i pończocha. Wszystkie te przedmioty, posługacze izby publicznie wywiesili, lecz przy powtórném otworzeniu przystępu dla publiczności, nikt nie żądał ich zwrotu, gdyż każdy pośpieszał na swoie mieysce. Jednakże górliwość tłumu nie była wynagrodzona, gdyż rozprawa względem obudwóch bilów, w dniu tym została odroczona.

— Wyprawa algierska zaymuie więcey publiczność angielską, niżby sądzić można. Niektóre dzienniki są tego zdania, że gabinet londyński nie przyzwoli nigdy, aby Francuzi zostali w posiadaniu pobrzeżów Afryki, chociażby z tego powodu do zerwania stosunków przyiacielskich między Anglią i Francyą przyyść miało.

— W izbie wyższey złożono mnóztwo petycyy; pomiędzy temi znaydowała się także petycya pewnego xiędza katolickiego, który z łona religii katolickiey do protestantskiey przeszedł. Uprasza on w niey tak dla siebie, iako też dla wielu niegdyś swoich kolegów o wsparcie. Hr. Mountcashel podaiący tę petycyą, dodał, iż każdy xiądz katolicki, odstępuiąc od kościoła katolickiego, tém samém staie się xiędzem kościoła anglikańskiego i dla tego w rzeczy samey, iak to i dawne prawo upoważnia, powinienby otrzymać od rządu wynadgrodzenie. Przeciwnie wielu członków izby oparło się iego żądaniu. Hrab a Limeryk oświadczył, że wspieranie przechodzących z iedney do drugiey religii, niczém innem nie iest, tylko kupowaniem ludzi od iednego przez drugie wyznanie, i nawróceni tym sposobem są dla iednego kościoła równie pocieszaiącą stratą, iak drugiemu hańbę przynoszą. Petycya została cofnięta.

— W izbie niższey wielu członków nowo-obranych złożyło przysięgę i zaięło mieysca swoie. Mnóztwo petycyy podano o zniesienie kary śmierci za fałszowanie. P. Brougham wynurzył swoię radość, że nawet bankierowie i kapitaliści, wyprowadzeni nareszcie zostali z błędu, iakoby kara śmierci koniecznie potrzebną była, chcąc zapobiedz fałszowaniu. Owszem przekonano się, iż kara ta, ponieważ iest zbyt surową, a tem samém rzadko kiedy wykonywaną, dała popęd fałszowania. P. *Plansa* podał petycye obywateli i magistratu *Kingsto* o zniesienie kary śmierci za kradzieże. Podaiący popierał petycye, z zapałem czyniąc uwagę, że prawa w tey mierze Anglii, niegodne są państwa chrześciańskiego. Wniesiony przez P. Haney bil poprawy ... ustaw, tyczących się ubogich, przeszedł przez wydział— P. Thomson wniosł o czytanie bilu, maiącego znieść dotychczasowe prawa o lichwie i zaprowadzić nowe. Czytanie przyiętém zostało z 50 przeciw 21 kreskom.

AUSTRYA.

*Wiedeń dnia 26 marca.*

Między Austryą i Anglią została zawarta 21 grudnia 1829 r., handlowa ugoda, zatwierdzona 26 lut. b. r. przez którą zawarowano, iż od 1 lut. b. r. statki obu państw w portach austryackich i angielskich przy weyściu i odeyściu nie będą obowiązywane do większych opłat, iak kraiowe. Również wyroby i płody iednego państwa, oraz towary zagraniczne na iego statkach znayduiące się ulegną takiemu tylko cłu w drugiém, iakieby się pobierało od przywiezionych na własnych okrętach; nadto wywożone na statkach któregokolwiek z państw towary zyskuią premija i powrót cła naznaczonego dla własnych okrętów. Austryackie statki będą używały w Indyach Wschodnich korzyści, iakie się udzielaią nayprzyiaznieyszym Państwom. Wszystkie posiadłości angielskie, wyiąwszy na Śródziemném morzu, maią być uważane w tey ugodzie za części połączonych Królestw Anglii i Irlandyi. Warunki VII punktu, zawartey w Paryżu 5 listop. 1815 r. umowy handlowey między Austryą, Anglią, Rossyą i Prusami, na nowo potwierdzonemi zostały. Ninieysza ugoda ma trwać po 18 marca 1836 r. i nadto będzie obowiązywała 12 miesięcy ieszcze po oświadczeniu przez którekolwiek z umawiaiących się Mocarstw chęci odmienienia oney. (*T. P.*)

— *Dnia 2 maia.* —

(z Gazety Warszawskiey).

Przed kilką dniami wystąpiliśmy przeciw artykułowi *Dziennika Rozpraw*, wymienionemu na reprezentantów naszego dworu. Na pierwszy rzut oka, uznaliśmy go za to, czém był istotnie; udzielone nam od tego czasu objaśnienia potwierdziły nasz sąd, i przekonały nas zupełnie, że artykuł wspomniony niczém innem nie iest, iak tylko tkaniną bezczelnych kłamstw i oszczerstw, do którey rząd nasz pozornego nawet nie dał powodu. *Gazeta Francyi* z dnia 24 kwietnia zawiera list od nieznaiomey nam osoby, który nie wdaiąc się bynaymniey w szczegółowe zbianie owey zuchwałey zaczepki, oznacza duch i ton, w iakim iest ułożoną i wytyka nieprzyiacielskie w niey zamiary. Udzielamy czytelnikom tego listu; brzmi on iak następuie:

»Z nayżywszą niechęcią czytałem artykuł w *Dzienniku Rozpraw* tyczący się posła Austryackiego. Nieznam osobiście Hrabiego *Appony*, nie mam z nim naymnieyszych związkow, ale iako Francuz, zdaie mi się, że iestem w imieniu sławy narodowey upoważnionym, podnieść głos, gdy mąż zaszczycony naywyższą godnością dyplomatyczną, która mu nie dozwala zeyść na pole swarów Dziennikarskich, w niegodnym i nieprzyzwoitym sposobie zaczepionym zostaie. Po długim wstępie o prawach posłów i należnym im szacunku, iakiego od wieków we Francyi doznawali, zapomina *Dziennik Rozpraw* zupełnie o tych względach, i nie przytoczywszy żadnego aktu dyplomatycznego, i nie wezwawszy, iak to Dzienniki częstokroć bez wszelkiey znaiomości rzeczy robią, przed swóy trybunał, zarzuca posłowi Austryackiemu zdania, które o stanie wewnętrznym Francyi podobno wynurzył. Gdyby się Dziennik P. *Chateubrianda* zastanowił był lepiey nad tém, co iesteśmy winni sprzyiaźnionym i sprzymierzonym z nami Dworom, wystrzegałby się obrać za przedmiot swoiey krytyki zdania, które Hrabiemu *Appony* przypisuią; albowiem iasną iest rzeczą, że zdania Posła prywatnie wynurzone (iak to sam Dziennik wyznaie) nie należą do obrębu publicznych dzienników, a urzędowy głos iego może bydź tylko rządowi wiadomym i od niego ocenionym. Jakiż cel mógł bydź diatryby? czy autor iey chciał tylko sprawić ulgę nienawiści swoiey ku rządowi Austryackiemu, który co się tycze spraw publicznych ma nieszczęście inaczey myśleć iak *Dziennik Rozpraw?* albo czy chciał utorować sobie drogę do obwinienia rządu francuzkiego, iakoby ten w kie-

rowaniu spraw publicznych dawał ucha zagranicznym radom? Tego ostatniego domyślać się należy po tém, co mówi o mniemanym wpływie, iaki Poseł Austryacki w *Stambule* na zgubę Porty wywierał. To iest pewną rzeczą, że gdyby artykuły tego rodzaiu pomnożyć się miały, przepadłaby sława grzeczności i gościnności, którąśmy zawsze tak wysoko cenili. W Anglii nawet nie posuwaią do tego stopnia wolności druku, aby bezpośrednio osoby reprezentantów zagranicznych Dworów zaczepiać. Te z Dziennikow naszych, które się takowych nieprzyzwoitych wycieczek dopuszczaią, byłyby pierwszemi do podniesienia głosu o obrażony honor narodowy i o zadosyć uczynienie, gdyby Minister Francuzki przy zagranicznym dworze w pismach publicznych obrażonym został; słuszność zatém, iako też i interes ich narodu, powinienby dziennikarzy pobudzić, (ieśli uczucie przyzwoitości na umysły ich nie działa) do wynurzania się o zagranicznych rządach i ich pełnomocnikach z tém samém uszanowaniem, iakiego dla siebie od nich żądamy.»

— *Dnia 4* —

*Dziennik Rozpraw* z dnia 24 kwietnia umieścił krótką odpowiedź na powyższy artykuł *Gazety Francyi*, którey to odpowiedzi głównym celem zdaie się bydź uwolnienie P. *Chateaubrianda*, współpracownika, iak powszechnie wiadomo, *Dziennika Rozpraw*, od wszelkiego uczestnictwa w diatrybie przeciw Posłowi Austryackiemu. Na końcu tey odpowiedzi rzucono pytanie:—w wyrazach, które z sprawiedliwą wzgardą pomiiamy, — iakby sobie Dwór Austryacki postąpił, gdyby Poseł Francuzki pozwolił sobie zaczepić publicznie kształt i systemat rządu Austryackiego? Przypuszczenie to tak iest niedorzeczném, że nie warto nawet zastanawiać się nad niém. Gdyby iednakże przypadek takowy kiedy wydarzyć się mógł, Dwór Cesarski żądałby zadość uczynienia u rządu, któregoby Poseł o powołaniu swoiém tak dalece zapomniał, nie przestałby iednakowoż zachowywać wszelkich względów, należnych znaczeniu dyplomatycznemu Posła, bez których utrzymanie stosunków poselskich istnieć nie może.

Wreszcie mniemać należy, że iakkolwiek się rzecz ma w tym lub owym kraiu, co się wolności druku tycze, nie powinno zbywać na srzodkach, któreby posłów zagranicznych dworów zasłaniały przeciw zuchwałym zaczepkom i zniewagom. Albowiem, gdyby i z tey strony wszelkie prawne zapory wolności druku przełamanemi zostały, iak to liberalne dzienniki mieć chcą, nie mogłyby się nadal utrzymać między państwami żadne związki dyplomatyczne.

**S z w e c y a.**

*Chrystyania 30 kwietnia.*

**W skutek przedstawienia Króla Jmci, aby po upływie pewnego czasu zostały zniesione wszystkie cechy rzemieślnicze, Kommissya Seymu Norwegskiego ułożyła następuiący proiekt do prawa: 1) W przyszłości nie będzie ustanowiony żaden cech rzemieślniczy, a zniesiony nie będzie nigdy przywrócony. 2) Wszystkie istnące teraz cechy ustaną, skoro a) należący do nich maystrowie zgodzą się na ich zniesienie; b) ieśli składaiący ie teraz maystrowie wymrą lub wystąpią z cechów. 3) Chcący zostać maystrami rzemiosła, które ma swóy cech w mieście handlowém, gdzie osieść zamierzaią, są obowiązani wkupić się do cechu, a natenczas będą aż do rozwiązania iego używali wszelkich praw iemu nadanych. (*G. W.*)**

**G r e c y a.**

*Goniec Grecki* **z dnia 13 marca umieścił poselstwo Prezesa do Senatu, któremu poleca, aby się zaiął proiektem do prawa o głosowaniu na wybor Deputowanych w Grecyi. Jest zamiar, aby prawo wybierania zależało od posiadania własności gruntowey, i aby cudzoziemców, którzy się dla sprawy nowego kraiu poświęcili, przyięto do liczby obywateli, maiących prawo wyboru, przez nadanie im własności gruntowey. (*G. W.*)**

**W i a d o m o ś c i R o z m a i t e.**

Z powodu toczących się w Anglii rozpraw o prawie obywatelstwa Żydów, ciekawe iest przypomnienie dwónastu pytań, zadanych w 1806 r. przez Napoleona Bonapartego Sanhedrynowi i odpowiedzi, mogących służyć za skazówkę zdań przemagaiących między lepszymi żydami na stałym lądzie. Pytania były: I) Czy wielożeństwo iest dozwolone u Żydów? II. Czy rozwód iest upoważniony prawami żydowskiemi? III. Czy mogą Żydzi żenić się z Chrześcianami? IV. Czy Francuzi będą przez Żydów uważani za obcych, czy za braci? V. W iakim stosunku, podług żydowskiego prawa zostawać będą Żydzi względem Francuzów? VI. Czy Żydzi zrodzeni we Francyi będą ią uważali za swoię oyczyznę? VII. Czy są obowiązani ulegać prawom i zwyczaiom kraiowym? VIII. Kto wybiera Rabinów? IX. Jaka iest prawna władza Rabinów? X. Czy wybór i władza Rabinów polega na prawach czy na zwyczaiach? XI. Czy iest iaki rodzay zatrudnień Żydom zabronionych? XII. Czy wolno brać lichwę od swoich? XIII. Czy wolno brać ią od obcych?

Odpowiedzi były: I. Wielożeństwo iest zabronione dekretem Synodu w Worms 1030 r. II. Rozwód iest pozwolony, lecz Żydzi co do tego uznaią przepisy praw kraiu, w którym żyią. III. Małżeństwa z Chrześcianami nie są zabronione, lubo trudności wynikaią z rozmaitości obrzędów ślubnych. IV. Żydzi Francuzcy uznaią Francuzów zupełnie za braci. V. Stosunek Żyda do Francuza iest tenże co Żyda do Żyda. Religia stanowi iedyną różnicę. VI. Żydzi uznawali Francyą za oyczyznę, kiedy byli uciśnieni, tym bardziey będą ią uznawali, gdy zostaną przypuszczeni do praw cywilnych. VII. Wybór rabinów ani iest określony, ani iednostayny. Zwykle pada na głowy familii. VIII. Rabini żadney sądowey nie maią władzy: iedynym prawnym sądem iest Sanhedryn. Ze względu, że Żydzi we Francyi i we Włoszech obowiązani są ulegać prawom kraiowym, wszelkie przeciwne im wykonywanie iakiey-bądź władzy iest nieważne. IX. Wybór i władza Rabinów polega iedynie na zwyczaiu. X. Wszelkie obowiązki Żydom są dozwolone. Talmud nakazuie, aby każdy Żyd umiał handel (some trade). XI. XII. Moyżeszowe prawo zakazuie brać nieprawne procenta, lecz to była ustawa ludu rolniczego. Talmud pozwala pobierać procenta od swoich i od obcych— zakazuie lichwy. (*T. P.*)

— Wzroku pozbawiony *Bierowski*, o którym donieśliśmy, iż swym śpiewem zachwyca słuchaczów, a co od lubowników muzyki uzbiera, za to utrzymuie swą biedną rodzinę, otrzymał teraz następuiącą *Dumkę*.

W szczęściu wiek młody móy był pędzony,
Widziałem słońce, nieba sklepienie:
Widziałem xiężyc, gwiazd miliony,
I kobiet wdzięki, kobiet weyrzenie.—
Srogi los potém dotknął nędznego,
Zrenice z oczu mych poznikały,
Nie uyrzę nigdy świata pięknego,
W oczach mych mieysca na łzy zostały!—
Nie dla mnie gaie i srebrne wody,
Nie dla mnie łąka w kwiaty barwiona;
Skryte przedemną wspaniałe grody,
Czarna mnie od nich dzieli zasłona.—
Mam żonę, dzieci godne kochania,
Miłość w mém sercu dla nich się żarzy;
Ust i rąk biorę ucałowania.
Biada! nie mogę widzieć ich twarzy.—
Gdyby mi dzisiay wybór był danym:
Czy wolę mieć wzrok, czy być na tronie?
Rzekłbym „niechcę być pół świata panem,
Chcę się przypatrzyć mym dzieciom, żonie. (*K. W.*)

*Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.*
*Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

*w Drukarni Redakcyi.*

DODATEK

*Wilno dnia 16 Maja v. s. 1830 roku.*

### *Podrady.*

1 Komitet za Naywyższą wolą w mieście Wilnie ustanowiony dla ekonomicznych rozporządzeń budowy drogi szosse od Kowna do Düneburga, na mocy rozkazu NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO ogłasza; iż dnia 27 teraźnieyszego m. maia, będzie się odbywać w tym Komitecie przetarg na dostawkę do budowy drogi szosse potrzebnych materyałow, to iest: kamieni i żwiru; a razem z tém Komitet wzywa życzących uczestniczyć w dostawce pomienionych materyałów, aby raczyli iawić się do onego w powyżey wyrażonym dniu na przetarg z prawnemi ewikcyami. Dat w Wilnie roku 1830 męca maia 15 dnia.

Wileński Vice-Gubernator Listowski.

### *Publiczna przedaż.*

1 Mińska Izba Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey przedawać się będzie z aukcyynego publicznego targu, oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu murowany o dwóch piątrach dóm, do zmarłego mieyskiego Głowy Jana Baykowego przynależący, oceniony w niepalnych materyałach 18,500 r. assygnacyami. Dla czego naznaczaią się terminy do targow a mianowicie: pierwszy 5go, drugi 9go i trzeci 12go dnia września 1830 roku; życzący nabyć dom ten mogą przybyć do Izby pomienionych dni na posiedzenie i przeyrzeć w niey przedawanego domu inwentarz. Maia 10 dnia 1830 r.

Członek Izby Kostrowicki.

W obowiązku Sekretarza W. Karabanowicz.

### *Do Dzierżawy.*

1 Podaie się do powszechney wiadomości, iż Skarbowe karczmy i domy szynkowe sytuowane w puszczy Białowiezkiey, przeznaczone są do wydzierżawienia na rok ieden z dnia 1 lipca roku teraźnieyszego 1830 i na ten cel przeznaczona została licytacya w terminach 17 i 18 następuiącego miesiąca czerwca w sądzie Ziemskim powiatu prużańskiego a 26 i 27 tegoż miesiąca w Izbie Skarbowey Litewsko-Grodzieńskiey Gubernii. Życzący przeto uczestniczyć w pomienioney licytacyi, zechcą przybyć w wskazanych terminach z prawnemi kaucyami. Działo się na sessyi w mieście Grodnie 13 maia 1830 roku.

Sowietnik Michał Zborowicki.

Wydziałowy Sekretarz Gabriel Mirny.

### *Uwiadomienie.*

1 Sąd Konkursowy Fortuny W. Bonawentury Sarijusz Zaleskiego, zawiadamia wszystkich kredytorów Fortuny tegoż pretensyą do maiątku onego roszczących, że dekretem remissyynym Sądu Ziemskiego powiatu Skwirskiego, Kijowskiey Gubernii roku 1830 dnia 1 marca zapadłym; dla wszystkich kredytorów i pretensorów Fortuny W. Bonawentury Sarijusz Zaleskiego, termin na likwidowanie swych długow i pretensyy przed Sądem ninieyszym sześcio miesięczny oznaczony został, dla tych zaś którzy w ciągu tego czasu pretensyy swych i długow nie objawią, upadek zdeklarowany, po przeyściu sześcio-miesięcznego terminu, który z dniem 1szym września ukończa się rozciągniętym zostanie. Na skutek zatém tak dekretu remissyynego, iako też postanowienia Sądu konkursowego ninieysze obwieszczenie dla wiadomości stron interessowanych w Gazecie Kuryera Litewskiego umieścić. Działo się w Pustowarowce dnia 26 kwietnia 1830 roku.

Expediujący Konkurs Sędzia Ziem. Pttu Lipowieckiego.

Wiktor Moczulski.

### *Nowe dzieła.*

1 Tylko co wyszło z pod prassy nowe dzieło, pod tytułem *Powieści narodów północnych*, z dzieł celnieyszych pisarzów zebrane, i na ięzyk polski przełożone przez Stanisława Żugarzewskiego Kan. Filozofii C. W. U. — Powieści ninieysze składaią się z dwóch tomikow. Cena iednego exemplarza bez poczty złł. pięć N. złł. 5. Życzący nabydź to dziełko, może dostać w Wilnie w Księgarni Pana Zawadzkiego, w Redakcyi Kuryera Litewskiego u W. Marcinowskiego; oraz w drukarni XX. Missyonarzów, w Mińsku u P. Makarewicza.

Stanisław Żugarzewski Kan. Fil. C. U. W.

Pozwala się drukować. Wilno dnia 14 maia 1830 roku. Cenzor Jan Bärkmann.

---

1 Podaie się do wiadomosci, że w roku 1830 febr. 20 odebrałem pozwolenie z Uniwersytetu Wileńskiego na założenie pensyonu w dobrach JO. Xięcia Giedroycia, Prezydenta Sądu Gran. Guber. Wil.; nauki będą dawane następuiące: ięzyk francuzki, niemiecki i rossyyski, objekta klassyczne właściwie płci damskiey i muzyką.

Aloizy Bylina Antopol.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

### *Sądy Exdywizorskie.*

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dla usatysfakcyonowania kredytorów Krzysztofa i Konstancyi Hrabiów Platerow Starostow Bernatańskich przeznaczony; po wzięciu sprawy konkursowey do ostateczney namowy, kontynuiąc onę w mieście Powiatowym Wiłkomierzu, obwieszcza interessowane strony iż wyrok swóy dnia 19, bieżącego miesiąca maia ogłosi. Roku 1830 męca maia 13 dnia.

Józef Hoppen Prezydent Z. Pttu Wiłkom.

Stanisław Tadeusz Stomma Z. W. Sędzia.

Andrzey Butler Z. W. Sędzia Exdywizor.

Regent Iwanowski.

---

## *Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.*

Nowe pismo peryodyczne.

BAŁAMUT PETERSBURSKI.

2 Pod tym tytułem od 17 maia b. r. ma bydź wydawane w Petersburgu pismo peryodyczne w ięzyku polskim, na wzór znaiomych pism angielskich Adissona, Sfiwta, Stila i Dżon-

sona, maiące zawierać: rysy obyczaiow, wykazuiące ich zalety i śmieszności, oraz wystawienie przywar i słabości płci oboiey, różnych stanow i powołania. Doniesienia bibliograficzne i rozbiory dziełek nie zasługuiących na uwagę krytyki prawidłowey i takich, w których ubóstwo talentu, pedantyzm lub szarlatanizm, a nadewszystko zarozumiałość chciwych sławy autorów, wyzywaią do wykazania prawdziwey tych potwornych płodow wartości. Gdy zaś takie wiadomości bibliograficzne maią swą osobliwą cechę, dla tego Bałamut mówić o nich będzie pod stosownym do zamiaru swego tytułem: *monstrografii piśmienney*. Krótkie powieści, anekdoty, satyry, bayki i epigrammata, oryginalne lub tłumaczone. Bałamut wydawany będzie raz na tydzień w *sobotę*, po półarkusza na papierze welinowym.

Prenumerata do 1go stycznia 1831 roku na mieyscu i z przesłaniem pocztą rubli assygn. 15; przyymuie się w Wilnie w księgarni Józefa Zawadzkiego.

Wszelkie odezwy i pisma maią bydź adressowane do Petersburga: въ Редакцію Польскаго Баламута

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 10 maia. Cenzor L. Borowski.

## *Podrady.*

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet drog Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 20, 21 i 22 dnia teraźnieyszego męca maia odbyć się maiące, na dostawę dla robot IV Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi 261 kubicznych sążni płyty, z poniżeniem cen już podanych po 144 rub. 75 kop. za każdy kubiczny sążeń; na iakową to dostawę będą objawione i kondycye przy tychże targach.

Za Sekretarza Masłow.

## *Przedaż publiczna.*

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ вторично объявляется: что въ ономъ продаются съ аукціоннаго публичнаго торга заложенныя и просроченныя недвижимыя имѣнія:

1е) Помѣщика Петра Матвѣева сына Парчевскаго, Могилевской Губерніи Мстиславскаго Повѣта въ деревнѣ Иртищевѣ 8 душъ мужеска пола писанныхъ по ревизіи 1816 года.

2е) Помѣщицы Кляры Фадѣевой дочери Блюмберговой что нынѣ Семковская, Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта въ деревняхъ: Чуриловѣ 7, Голубовѣ 16, всего 23 души мужеска пола писанныхъ по ревизіи 1816 года.

и 3е) Помѣщика Михайлы Карлова сына Скибицкаго, Волынской Губерніи Староконстантыновскаго Повѣта въ селѣніи Карчовкѣ 344 мужеска пола душъ писанныхъ по ревизіи 1816 года.

Всѣ сіи имѣніи продаются съ рожденными въ оныхъ послѣ ревизіи душами, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года іюня 24, 26 и іюля 3 числъ. Желающіе купить имѣніи сіи, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемымъ имѣніямъ описи, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловскій.

2 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey CESARSKIEGO Domu Wychowania ninieyszém powtórnie ogłasza się: iż w niey przedaią się z aukcyynego publicznego targu, oddane na ewikcyą za uchybieniem terminow nieruchome maiątki:

1ód) Obywatela Piotra Mateuszowego syna Parczewskiego, w powiecie Mścisławskim Gubernii Mohilewskiey we wsi Irtyszczewie 8 dusz mężkiey płci zapisanych po rewizyi 1816 roku.

2re) Obywatelki Klary Tadeuszowey córki Blumbergowey, dziś Siemkowskiey, w powiecie Newelskim Witebskiey Gubernii we wsiach: Czuryłowie 7, Hołubowie 16, razem 23 dusz mężkiey płci zapisanych w rewizyi 1816 roku.

i 3cie) Obywatela Michała Karolowego syna Skibickiego, w powiecie Starokonstantynowskim Wołyńskiey Gubernii w wiosce Karczowce 344 mężkiey płci dusz zapisanych w rewizyi 1816 roku.

Wszystkie te maiątki przedaią się z narodzonemi w onych po rewizyi duszami, ze wszelką przynależącą się do nich ziemią i wszelkiém na oney zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow niniejszego roku czerwca 24, 26 i lipca 3go dnia. Życzący kupić maiątki te, mogą przybywać do Rady Opiekuńczey, wyżey wypisanych dni na posiedzenie i widzieć w oney przedawanych maiątków inwentarze, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

2 Od Rady Opiekuńczey Moskiewskiey CESARSKIEGO Domu Wychowania niniejszém po raz trzeci ogłasza się, iż w niey będzie się przedawać z aukcyynego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy maiątek sukcessorów zmarłego Kollegialnego Assessora Jana Grzegorza syna Bohdanowicza, w Wieliskim powiecie Witebskiey Gubernii części Pozelińskiey we wsiach: Kosiłowie 51, Pozelinie 55, Mosiejewie 40, Zadorożie 34, Zamoszyszcze 55, części Abryzowskiey, we wsiach: Hryszywie 33, Trubnikowie 22, Andrzeiewskiey z 75-71, razem 361 dusz wedle 7ey rewizyi, jakowy to maiątek przedaie się z narodzonemi po oney rewizyi duszami, ze wszelką przynależącą się do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, i z przelewem długu Rady, kto zechce podług dawnieyszego świadectwa, na prawidłach 1828 roku lutego 11 dnia w Moskiewskich gazetach pod N. 12 publikowanych; targi naznaczaią się: pierwszy 12, drugi 16 i 3ci 19 dnia czerwca 1830 roku. Zaczém życzący kupić i zechcą przybydź do Rady Opiekuńczey na wyrażone terminy na 10 godzinę zrana, podpisywać się zaś do targow codziennie, wyłączaiąc dni uroczyste. Kwietnia 29 1830 roku.

Expedytor Strasznikow.

Expedytora Pomocnik Pomerancew.

2 Od Podolskiey Izby Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż na przedaż oddanych na ewikcyą tey Izbie za uchybieniem terminow dwóch domow, Radczyni honorowey Chmielowskiey, w mieście Kamieńcu położenie maiących, ze wszystkiemi przy onych przybudowaniami, ocenionych 29,000 rub. assygnacyami, na wyrczenie długu za pożyczką iey męża Radcy honorowego Chmielowskiego w tey Izbie, wynoszącego prócz procentow 12,420

rub. 47½ kop. assygnatami, naznaczaią się dla targow terminy: pierwszy 16, drugi 19 i 3ci ostateczny 23 dnia następuiącego mca czerwca. Życzący kupić te domy, zechcą przybyć do Izby Powszechney Opieki oznaczonych dni, na 11 godzinę zrana, i przeyrzeć w oney przedaiących się domow inwentarz i warunki.

Buchhalter Szaniawski.

2 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego targu drewniany dom, którego niższe piętro murowane z ziemią Witebskiego mieszczanina Wufla Etyngina, położony w M. Witebsku, oceniony 1,200 rub. za niepłacenie za pożyczką nieboszczyka oyca iego z tey Izby 1300 rubli z procentami ile się naliczy, dlaczego naznaczone terminy do targow następnego lipca 22go, 26go i 29go dnia teraźnieyszego roku.

Sekretarz Bachałowicz.

2 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego targu Witebskiey kupcowey wdowy Maryi Bielikowey murowany dwupiętrowy dom z ziemią i dwóma sklepami, położony w mieście Witebsku, oceniony 7000 rub., za niepłacenie należących się od niey tey Izbie 6000 rub. z liczącemi się procentami, dlaczego naznaczaią się terminy do targow 22go, 26go i 29go dnia lipca teraźnieyszego 1830 roku. Sekretarz Bachałowicz.

*L i c y t a c y a.*

2 Stosownie do nastałey w Opiece Szlacheckiey powiatu Wileńskiego na dniu 30 przeszłego męca kwietnia rezolucyi, w sali Sądu Ziemskiego Wileńskiego, będzie się wyprzedawać z publiczney licytacyi w dniu 30 teraźnieyszego męca maia i następnie: ruchomość pozostała po zeszłym Tranzlatorze Kancelaryi Uniwersyteckiey Tytularnym Sowietniku Mateuszu Udanowskim, w obecności Członka ninieyszey Opieki, Sędziego Ziemskiego Wileńskiego Cezarego Wiłeyki. Życzący przeto nabydź takową ruchomość, zechcą iawić się na przeznaczony termin do pomienioney Sali. Wilno 1830 roku maia 10 dnia (podpisano) Prezes Opieki, Marszałek Wileński, Dworu JEGO CESARSKIEY MOSCI Kamerjunkier i Kawaler Stanisław Szumski.

Sekretarz D. P. W. Sieńkiewicz.

2 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ninieyszém ogłasza się, iż na oddanie przez podrad pobudowania karaulnych domow, z placformą i szlagbaumem naznaczono targi od summ na ten przedmiot śmietami wyliczonych iako to: na Lidzki karaulny dom z placformą i szlagbaumem 2111 rub. 83⅔ kop., na Słonimski karaulny dom 1416 rub. 14⅓ kop., na Prużańskie dwa 3601 rub. 81⅓ kop. i na Kobryński ieden karaulny dom 2,181 rubli 36⅔ kop. a w ogóle 9311 rub. 16 kop. assygnacyami pierwonaczelnie w Ziemsko-powiatowych Sądach tych powiatow w których miastach zamierza się postawienie karaulnych domow na terminach 29go i 30go dni teraźnieyszego mca maia a ostatni i ostateczny targ w tuteyszey Izbie Skarbowey 19 następuiącego mca czerwca, na które to wzywaią się życzący z prawnemi ewikcyami. Maia 9 dnia 1830 roku.

Expedytor Eysymont.

Kollegialny Registrator Kościukiewicz.

*Nowe dzieło.*

2 W drukarni B. Neumana, na przeciw Kardynalii, w zaułku, w domie W. Piaseckiego wyszło z druku dzieło pod tytułem: *Wykład Wiary Machometańskiey* czyli *Islamskiey*, wyięty z części Kóranu i przykazań Proroka *Chadisiem* zwanych, i ułożony przez Machometanina *Józefa z Konkirantów Sobolewskiego*, Sędziego Granicznego Appellacyynego powiatu Nowogródzkiego. Wilno 1830. Cena złł. pol. 2.

Dozwala się drukować. Wilno d. 9 maia 1830. Cenzor Jan Bäckmann.

*U w i a d o m i e n i e.*

2 Niżey podpisany trzymaiąc ćwierć losu N. 14,471 loteryi 37 Królewstwa Polskiego przez 4 klassy, gdy na piątą klassę tegoż Numeru ćwierć losu po wzięciu zatracił; przeto gdyby zaś, po znaydzeniu kto takowego losu, nie mógł na przypadek wygraney, która do mnie samego będzie należała, odebrać; przez ninieysze doniesienie zawiadamiam. Datt. 1830 roku maia 14 dnia.

Ignacy Szczerbiński.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

*P o d r a d y.*

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi, ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 19, 20 i 22 dnia następnego mca maia odbyć się maiące, na dostawę dla robot V Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi 8 łodek: 4 mogących w sobie pomieścić po 4ch ludzi i 4ch mieszczących po 6 ludzi; kondycye zaś na takową dostawę maią bydź objawione przy tychże targach.

Za Sekretarza Masłow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi, ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 12, 13 i 14 dnia następuiącego mca maia odbyć się maiące, na dostawę dla robot II Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi 15 sztuk arf dla przesiewania piasku, z przyięciem taniey cen naznaczonych po 20 rub. assygnacyami za każdą.

Za Sekretarza Masłow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi, ninieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami, na targi w nim 12, 13 i 14 dnia następuiącego mca maia odbyć się maiące na dostawę dla robot V Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi przy szluzach NN. X, XIV, XVI i XVII do 80 kubicznych sążni mchu, na kondycyach przy tych targach objawić się maiących.

Za Sekretarza Masłow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzącycych z pew-

nemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim 12, 13 i 14 dnia następuiącego mca maia odbyć się maiące, na dostawę dla robot IV Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi od miesiąca maia po dzień 1szy października teraźnieyszego 1830 roku codziennie do 200 i więcey koni z przyięciem taniey podanych cen po 2 ruble za każdego konia, dostawa których odbywać się będzie na kondycyach przy tychże targach objawionemi bydź maiących.

Za Sekretarza Masłow.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi ninieyszém wzywa życzących dostarczyć do Iszey Dyrekcyi Windawskiey Wodney Kommunikacyi dla letnich tego roku robot Dziesiętnikow codziennie: kamieniołomnych 8, ciesielskich 5, mularskich 8 i strycharskich 4 i wziąć mniey od wyproszoney ceny po 75 rubli na miesiąc za każdego równie dostawić do IV Dyrekcyi teyże Kommunikacyi mularzy 3, i kamieniołomnych 3 ludzi codziennie; takowi życzący zechcą przybywać z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami dla targow do tego Komitetu przyszłego maia w dniach 12, 13 i 14tym.

Za Sekretarza Masłow.

*P r o c l a m a.*

3 Demnach bei ein Wohledlen Rathe der Kaiserlichen Stadt Riga der hiesiger Kaufmann Friedrich Gottfried Daniel Zimmermann, um ein Proclama zur zusammenberufung aller derer, welche an ihn und seine unter der Firma Daniel Zimmermann hieselbst etablirte Handlung, jedoch mit Ausnahme derjenigen, welche auf seinem hieselbst an der Marstallstrasse sub N. 73, der Polizei belegenen, und bei der Brand-assecurations-Cassa sub N. 744 verzeichneten ehemaligen Rickmannschen Wohnhause, so wie dem in der Altstadt sub N. 188, der Polizei belegenen und sub N. 745, der Brand-assecurations-Cassa verzeichneten Speicher, so wie nicht minder dem ebendaselbst sub N. 187, belegenen ehemaligen Bienemannschen speicher, ingrossirte und öffentlich aufgeschriebene Capitalien haben, aus irgend einem grunde Ansprüche zu machen sich berechtigt glauben, gebeten, diesem petito auch deferirt und Impetrans zum Erhalt der Ausfertigung an ein edles Vogteiliches Gericht verwiesen worden; als werden von einem edlen Vogteilichen Gerichte alle und jede, welche an genannten Kaufmann Friedrich Gottfried Daniel Zimmermann und dessen Handlung Daniel Zimmermann aus irgend einem Grunde Anforderungen oder Ansprüche zu haben vermeinen,—jedoch mit Ausnahme derjenigen, welche auf den vorbeschriebenen Immobilien ingrossirte und öffentlich aufgeschriebene Capitalien ruhen,—des mittelst sub poena praeclusi et perpetui silentii angewiesen, sich dieserhalb, unter Beibringung gehöriger Belege, binnen sechs Monaten a dato, spätestens bis zum 15 october 1830, bei diesem Edlen Vogteilichen Gerichte entweder in Person oder durch rechtsgültige Bevollmächtigte zu melden, widrigenfalls sie, nach Ablauf dieser Präclusivfrist, mit ihren etwenigen Ansprüchen nicht weiter gehört und admittirt werden sollen. Riga Rathhaus, den 15 april 1830.

J. A. Lang Jud. Praet. Imp. Civ. Rig. Secrs.
(L. S.)

3 Na podaną przez tuteyszego kupca Friedricha Gottfrida Daniela Zimmermana do Szlachetney Rady miasta Rygi prośbę, względem sądownego zwołania wszystkich tak iego osoby, iako też handlu pod Firmo Fryderycha Gottfryda Daniela Zimmermana exystniącego kredytorow (wyiąwszy iednak tych, którzy na domu iego na Marszal-sztrase pod N. polic. 73cim, a w pożarney kassie pod Nrem 744 zapisanym, dawniey Rykmanowi przynależącym, iako też na Starem mieście pod Nrem Policyi 188mym, a w ogniowey kassie pod N. 744 zapisanem, dawniey Binemanowi należącym szpichrzu, ingrosserowane i publicznie zapisane kapitały posiadaią) z iakiego bądź źrzódła pretensye mieć myślących, odesłała Szlachetna Rada suplikanta względem wyexpedyowania takowego Proklamu do Szlachetnego miasta Rygi Sądu Woytowskiego. Zapozywa tedy takowy Sąd wszystkich kredytorow spomnionego Zimmermana lub handlu wyżey oznaczonego (wyiąwszy tych kredytorów, którzy na wyżey opisanych nieruchomościach hypotekowane kapitały maią), ażeby się ze wszelkiemi, z iakiego bądź źrzódła wynikaiącemi pretensyami sub poena praeclusi et perpetui silentii z przyłożeniem dokumentow lub innych dowodow w przeciągu 6 miesięcy, a naypoźniey do dnia 15 oktobra 1830 roku, w Szl. Sądzie Woytowskim iawili. Po upłynieniu takowego terminu praeclusionis żaden kredytor dopuszczony nie będzie. Datt w Ratuszu miasta Rygi dnia 15 apryla roku 1830.

J. A. Lange Jud. Praet. Imp. Civit. Rigens.

Zgodno z oryginałem zaświadcza: Ferdynand Gwiazdowski Translator polski Guber. Sekrt.

Pozwolono drukować, Wilno d. 7 maia 1830 roku. Cenzor Paweł Kukolnik.

*L i c y t a c y a.*

3 Rada Mieyska Wileńska ogłasza: iż na rok teraźnieyszy dla umundurowania niższych rang Komendy Policyi tego miasta, potrzeba wedle ukazney miary płótna na koszuli arszynów 5,224½, płótna na podkładki arszynów 4,548 5/16, sukna szarego arszynów 1,062 5/16, i kolorowego arszynów 140 i wierszków 10½, rzemienia na 516 par bótów, galonu arszynów 28, i taśmy żółtey arszynow 240; na dostarczenie czego za mnieyszą cenę, odbywać się będzie w izbie Rady ninieyszey licytacya w dniach 20, 21 i 22, a przetarg w dniu 27 teraźnieyszego mca maia. Zatem Ichmość życzący takowe rzeczy dostarczyć, raczą stawić się w terminach dopiero wyrażonych do licytacyi i do przetargu z ewikcyami. Datt dnia 9 maia 1830 roku.

Michał Jurewicz R. M. W.
Marcin Pozlewicz Pismowodca R.M.W.

*U w i a d o m i e n i e.*

3 Niżey podpisany strony interessowane zawiadamia, iż Mateusz Bokszański Regent i Adwokat Zawileyski maiący w swey promocyi różnych osób interessa ominionego męca zszedł z tego świata, po śmierci którego papiery wszystkie zostały ulokowane u W. Wincentego Grochowskiego Regenta i Adwokata Zawillgo, życzące więc strony one uzyskać, raczą do tegoż W. Grochowskiego w mieście Pttowém Swięcianach ciągle mieszkaiącego udać się, a tam po powrócie wydanych rewersów i rozliczce każdy swe papiery w zupełności otrzyma. Takową awizacyą do Kuryera Łittgo podaiąc podpisuię.

Józef Bokszański b. Sędzia Grodz. Zawill.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 8 maia Cenzor L. Borowski.

*P r z e d a ż.*

3. 22 maia teraźnieyszego 1830 roku, ma bydź uskuteczniona w Kurlandskim maiątku Pilten obranym dla rozpostrzenienia cienko-wełnistych owczych stad, przedaż z publicznego targu za gotowe pieniądze, partya młodych merinosowych baranow osobliwszego dobrego gatunku.

Dyrekcya złożona z Aukcionierów Kurlandskiego Towarzystwa dla rozpostrzenienia cienko-wełnistych owczych stad.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.